

XX. évfolyam 3. szám

2025. március

a Madárkórház Alapítvány lapja

PUSZTADOKTOR MAGAZIN

Gyógyító munka a szemészetben
„Baba” az őz műlábakon járhat
Gólya reptetés
Adója 1%-át ajánlja a Madárkórháznak

Hívj, hogy repülhessen!

13600/17

ADJUKÖSSZE.HU Támogatás mértéke:

500 Ft/hívás vagy sms

Gyógyító munka a szentesi szemészetben

Fotók: Mihó László

Azon vagyunk, hogy a törött szárnyúak repüljenek, a sérült lábúak járjanak, a süketek halljanak, és hát hogy a vakok lássanak. Így történt, hogy Szentesen jártunk a Kiséri Állatorvosi és Lézer-szemészeti Szakrendelőben, ahol **Dr. Dobos András** kezelésbe vette látássérült betegeinket. Többek közt egy parlagi sast, két héját és két macskabaglyot szállítottunk el hozzá a hortobágyi

Madárkórházból, hozzájuk pedig csatlakozott pár újonnan mentett madár is: egy kuvik és egy macskabagoly Dunaharaszti-ból, egy fenyőrigó Gyálról, és Budapestről egy nimfa papagáj.

Ecseri csóka

Fotók: Déri Balázs

Ander Tamás ment érte, stabilizálta és konzerválta a törött szárnyat, majd átadta **Mihó Lászlónak**, akit **Vári Tünde** vitt el a csókával és más madarakkal együtt Szentesre. Itt szemészeti kezelést követően átvettük és Hortobágyon kétórás műtétet összeraktuk a 3 részre tört felkar- és a 4 részre tört alkar csontokat. A beteg jól van.

Ráckevei csóka

Ráckeven, a Gólyafészek bölcsőde udvarán találták ezt a felkar- és orsócsonttörött csókát. **Bertalan Annamária** Dunaharasztiig elszállította, ott **Ander Tamás** önkéntesünk átvette, majd ő Budapesten átadta **dr. Déri Jánosnak**. A doktor Hortobágyra szállította. Műtétet követően a 11-es kórterembe került a többi társához.

Gyöngybagoly Egyekről

Egyeken **Kovácsné Nagy Judit**, a gyepmesteri telep vezetője családjával egy gyöngybaglyot mentett meg. A súlyos *Trichomonas* fertőzöttség miatt a bagoly nem tudott nyelni, ezért nagyon legyengült, röptében beesett az udvarukba, kaukázusi juhászutyák közé. A kórházban a csontba adott infúziókeverék után magához tért.

Múlábás gólyák

Fotók: Déri Balázs

Akik nem lehetnek szabadok, múltábal élnek tovább, és fészkelnek, fiókákat nevelnek a Madárparkban. A gólyáknak orvosi eszközökből készített múltáb átmeneti segítséget nyújt abban, hogy képesek legyenek járni, ami javítja az erőnlétüket.

Rétihéja

Új kollégánk első műtéti asszisztenciája során egy Mályiból hozott rétihéja és egy hortobágyi karvaly törött szárnyának összerakásában segített. A rétihéják épp vonulófélben vannak, a nálunk telelő, északra induló gyönyörű kékes rétihéják helyét veszik át a pusztán.

Öreg néne őzikéje műlábakon járhat

Nyisztor Zoltán a felhelyezés előtt a műlábát mutatja be

Nyisztor Zoltán és dr. Déri János az őz kondíciójának ellenőrzése után helyezte fel a műlábát, amit reményeink szerint jól tud majd használni az állat

Fotók: Déri Balázs

Korábban már beszámoltunk róla, hogy a Madárkórházba érkezett egyik sérült őz valóban olyan, mint a mesebeli Öreg néne őzikéje. Idős gondozója abban a reményben hozta el, hátha segíteni lehet az állapotán szeretett gidájának, hiszen rossz volt látni a roncsolt lábát.

Most az előzetes egyeztetések és mintavétel után Baba, az „Öreg néne őzikéje” megkapta végleges, professzionális műlábát.

A MediLend humán gyógyászati segédeszközök forgalmazásával és gyártásával foglalkozó cég, ortopédiai műszerésze, **Nyisztor Zoltán** jóvoltából egy professzionális műláb készült el. Mégpedig olyan rugóláb, amivel a paraolimpikonok gyorsabban futnak, mint az egészségesek. Nyisztor Zoltán korábban annak a cégnek a munkatársa volt, ahol annak idején **Erőss Zsolt** hegymászónak csináltak hasonló műlábát, majd a **Luca** nevű rétisasunknak is, melyet 10 évig használt.

Az őzgida egy-két hét megfigyelés után visszaköltözhethet az őt felnevelő örökbefogadókhöz. Szabad sajnós már nem lehet, mivel – ahogy humán esetekben is – egy ilyen művégtag időszakos kontrollt, esetleges igazítást igényel.

dr. Déri János

Gólya reptetés

Fotók: Mihó László

Dr. Déri János unkájával és Moldován Líviával gólyát enged szabadon

Jakab Ádám András polgármester huszárok társaságában enged szabadon egy kokárdás gólyát

Március 15-én elreptettük a gólyákat. Azokat, melyeket tavaly augusztus 20-án még nem tudtuk elengedni, mert a törött csont nem forr össze két hét alatt, csak 6 hét alatt, és erre nem volt idő a július közepe és augusztus eleje közötti kirepüléstől. Több fiatal gólya későn kelt, vagy valamiért lekészte a vonulást. Ezeket mind átteleltettük a Nagyröpdében, ahol a téli hidegben sem fáztak, mert dupla mennyiségű táplálékkal „be-lülről” fűtötték. Egy részüknek a lába, más részüknek a szárnya tört, melyből a vasakat csak az ősz folyamán, vagy kora tavasszal vettük ki. Addig a kórház fűtött épületében maradtak, mert fűtés nélkül a kinti mínuszokban a műtét során az esetlegesen megváltozott vérkeringés miatt el-

fagyhat a láb, mely azonban mindedig még nem fordult elő. Volt közöttük több olyan, teljesen egészséges, mely 2-3 éve a Madárpark lakója volt, mert valamiért nem repült elég jól, vagy nem félt eléggé az embertől. A több lépcsős felkészítés és gladiátor képzés során megtanulják, hogy ne szálljanak villanyoszlopra, féljenek az embertől, a vadászoktól, a járművektől, sasoktól és egy idő után mindegyik elengedhető lesz. Ilyen volt egy mindkét lábán nyílt törést szenvedett gólya, melyet harmad éve műtöttünk egy teljesen alkalmatlan és rossz helyre, lábszárára felszerelt, otromba méretű nyomkövető miatt, mely beakadt a fészkekben lévő bálamadzagba, és a kirepülni készülő kiscigolya lábánál fogva lógva maradt rajta. A

gólyának már halálhírét is keltették a szociális médiában, de több társával együtt, teljesen gyógyultan most szabadon engedték az erre jelentkező látogatók. Összesen 39 átteleltetett gólyát engedtünk szabadon, köztük négyet Halmajon repatriáltak egy szokató röpdéből elengedve fészkeltetés céljából.

Az itt maradtak közül Húsvétkor engedünk el további hatot, és huszonegynéhányat még később, ha alkalmasak lesznek rá. Vannak sajnos olyanok, melyek végleg itt maradnak, mert elvesztették lábukat, őket protézissel láttuk el, és a múltábal élnek tovább. fészket raknak és fiókákat nevelnek a Nagyröpdében. Itt 49 tartósan sérült gólya közül évek óta 9 pár fészkel eredményesen, némelyiknek 6 tojása is van. Azok, melyek a szárnyukat nem tudják használni a gólyakertben raknak fészket a földön, és ott nevelnek utódokat. Ott 25 gólya közül 5 pár fészkel.

Az elengedették közül azok, melyek ivarérettek, de korábban nem volt máshol fészük, elengedés után sokszor a közelben raknak fészket. A Nagyröpdeteje már megtelt, 9 fészkek van ott is, és a gerendát az esővíz ott tartásával károsító fészkeket fészektartókkal emeltük meg, melyhez az áramszolgáltató segítségét kértük. Március elején négy fészektartót helyeztek fel, melyet most a házam kémenyére szerelt második fészkekkel együtt el is foglaltak a gólyák.

Dr. Déri János

Események, történések

Fotók: Mihó László

Kiss Balázs jóvoltából solymász bemutatót láthattak látogatóink a márciusi gólyaengedés során, Herbály András (Betyártanoda) jóvoltából pedig a betyárok világát, eszközeit ismerhették meg.

Az Opus Titász Zrt. gólyakosarakat helyezett el a nagyörpde tetején, ezzel téve biztonságosabbá az ott fészkelő gólyák számára a helyet. Köszönjük!

Tartósan sérült gólyáink több, mint 20 éve fészkelnek a földön, és emelvényeken, és nevelnek egészséges fiókákat. Most 24 tojáson ülnek a mamák.

Fotók: Déri Balázs

Ezt az erdei fülesbaglyot kettős alkar- és kézközépcsont töréssel találta az M35 autópálya hídelőre, majd Dr. Czanik Béla szállította be és kezelte.

Fotók: Boudjir Amazigh

A Madárkórházban nagyon régóta fogadunk önkénteseket. Hazai madármentő bázisunkat is tulajdonképpen így alakítjuk, fejlesztjük. Önkénteseink közül vannak, akik régóta visszajárnak, és hoznak magukkal másokat. A madármentés sokak számára fontos, hogy tevőlegesen is részt vehessenek abban a folyamatban, amely során próbálunk valahogy törleszteni a természet felé. A Madárkórház munkája túllép az országhatárokon. Főképp úgy, hogy más országokból is érkeznek hozzánk tanulni vágyó állatorvostan hallgatók, természetvédelemben tevékenykedők, és akár „csak” a természetet szerető fiatalok. Az Európai Unió ESC programja révén immár több éve fogadhatunk önkénteseket más országokból. Az illusztrációként használt képet is egy olyan fiatal készítette, aki Magyarországon egyetemista, szabadidejében pedig szívesen segít nekünk.

Ritka vendég a kertben

Amikor ezeket a sorokat írom, március van. Erről a hónapról a legtöbb embernek a tavaszi verőfény, a füttyülő szelek, a duzzadó rügyek, a nehéz, téli öltözködést felváltó könnyebb viselet és a fokozatosan visszaérkező vándormadarak jutnak az eszébe.

Jómagam a sort kiegészíteném a szintén hazaérkező szalonkával is. Talán túl sok Fekete István novellát olvastam, amiben a márciusi történetek szinte állandó szereplője ez a madár. Az olvasó szinte maga előtt látja az alkonyi erdőszélen a szalonka húzásra váró vadászokat és hallja a madarak jellegzetes hangját is: „psszt..krrr...”

Nem vagyok vadász és szalonkalesen sem ültem még, de ilyenkor márciusban mindig eszembe jutnak ezek az írások.

Így voltam ezzel egy november végi vasárnap délután is, pedig erről a késő őszi, barátságtalan hónapról sok minden az ember eszébe jut, csak nem a szalonka!

Éppen az ablak előtt álltam, amikor hirtelen, mint ha egy nagyobb, barna levélcsomó hullott volna le az orgonabokor tövének közelébe. Persze tudtam, hogy ez aligha lehetséges, mivel az orgonabokor már régen „pucérra vetkőzött.” Persze valahonnan oda sodorhatott volna más falevelet a szél. Az ablakszárnyon lévő, fehér színű szúnyogháló és a kertben lévő hófoltok egyaránt zavarták a jó kilátást, de ekkor már meg voltam győződve arról, hogy nem egy szokványos madár szállhatott le a kertünkbe. Világosbarna színével teljesen beolvadt a környezetébe! Mivel nekem háttal helyezkedett el, méretéből és színéből ítélve először fogolynak gondoltam. De hogyan kerülhet Pest kertvárosi övezetébe egy fogoly, ami köztudottan nem vándorol, sőt területörző madár? A tavaly januári számban írtam az utóbbi évti-

zedekben lezajló, a madárvilágot érintő változásokról. (Szürkegém a háztetőn, avagy változó házunk tája) Abban fogoly azonban nem szerepelt.

Persze a rejtély gyorsan megoldódott, mivel a madár némi üldögélés után, lassacskán megmozdult és keresztbe fordulva megmutatta magát. Ekkor már külleméről, jellegzetes csőréről biztossá vált előttem, hogy egy erdei szalonka tisztelt meg látogatásával.

Mivel percekig egyhelyben üldögélt, felmerült bennem, hogy megsérülhetett, vagy egy beteg példány lehet. Kb.10 perces pihenés után, fejét féloldalra fordítgatva a bokor tövéhez lépdelt, majd hosszú csőrével, – melyet a föld felé merőlegesen tartott – „szondázní” kezdte a hólétól felázott talajt. Minden második, harmadik leszúrás után egy-egy földgilisztát emelt ki és nyelt el! Öt-hat giliszta elfogyasztása után „lepihent” és szinte teljesen beolvadt a környezetébe. (Sajnos a róla készített fényképfelvételek a fehér színű szúnyogháló okozta színhatás miatt élvezhetetlennek bizonyultak.)

Az „előadásnak” – amely talán negyedórás lehetett – egy, a kertünkön átbálgató macska vetett véget. Közeledésére a szalonka még jobban lelapult, megpróbált észrevétlennek látszani. A cirmos kb. egy méterrel haladt volna el mellette, amikor valószínűleg szagot kaphatott és megállt. Amikor a madár felé fordult, a szalonka nem kockáztatott tovább, a magasba rúgta magát és elrepült.

Aggodalmam, hogy a madár sérült, vagy beteg lehetett – feleslegesnek bizonyult, csak megpihenhetett nálunk.

Azok a kert és telektulajdonosok, akik erre fogékonnyak, esetenként ritka bepillantást nyerhetnek szárnyas barátaink életébe.

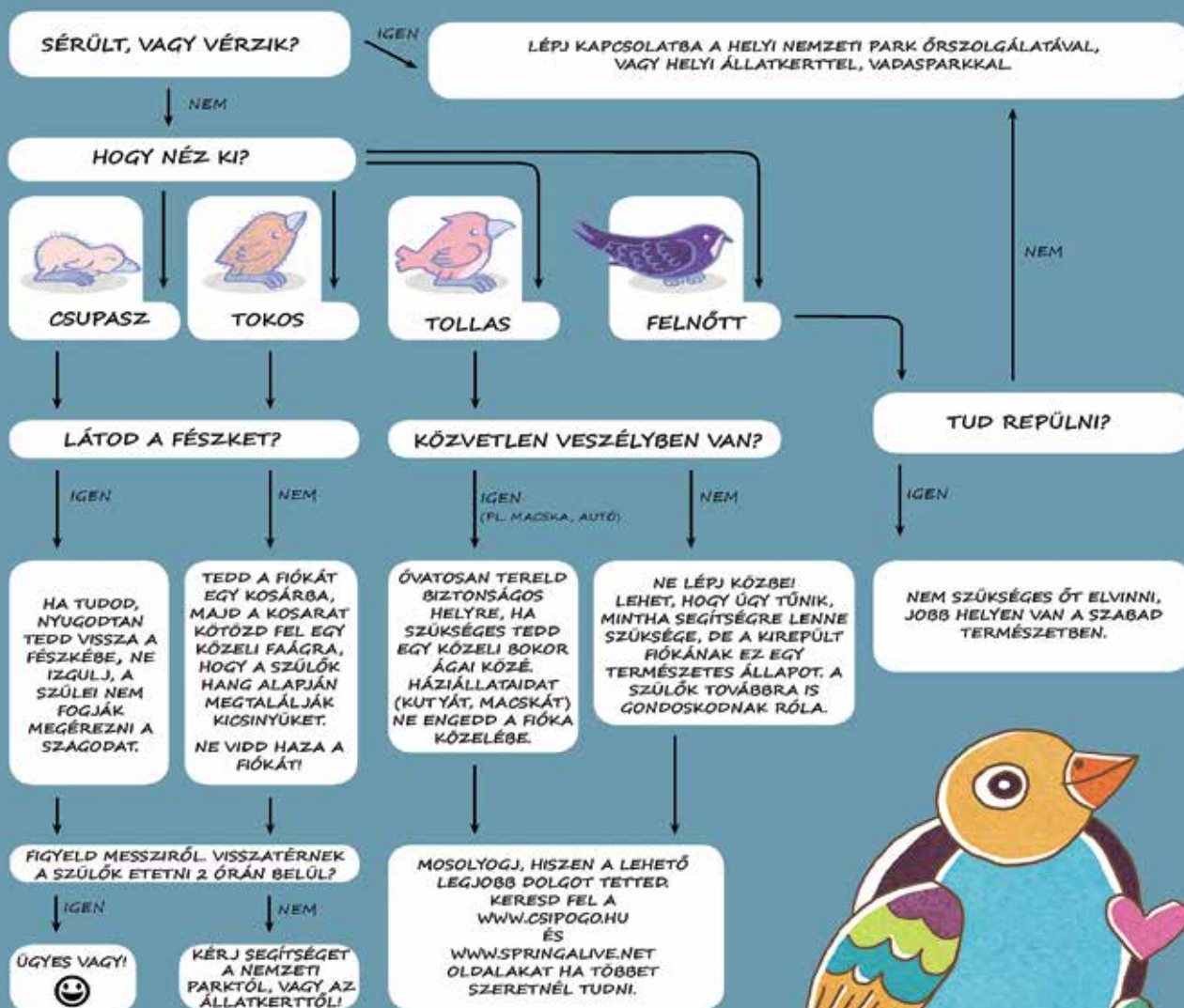
Szentjóby István

Útmutató fiókamentéshez

FIÓKÁT TALÁLTAM, MIT TEGYEK?

ELHAGYATOTT, GYÁMOLTALAN, ÜGYETLEN KIS TOLLCSOMÓ.
NEHÉZ MEGÁLLNI, HOGY NE MENTSÜK MEG.
DE MIT IS KÉNE TENNÜNK ILYEN HELYZETBEN?

The Mitsubishi Corporation Fund for Europe and Africa

www.springalive.net

... hogy repülhessen

1%

Madárkórház Alapítvány

24EGYSZA RENDELKEZŐ NYILATKOZAT A BEFIZETETT ADÓ 1+1 SZÁZALÉKÁRÓL

Az adózó azonosító jele

A név és címadatokat, valamint az alábbi kódokockát csak abban az esetben töltsé ki, ha hozzá kíván járulni az adatok átadásához.

Hozzájárulok, hogy nevemet és postai, illetve elektronikus levelezési címemet az általam megjelölt civil kedvezményezett körbe tartozó szervezettel közöljem.

A hozzájárulás nem feltétele az érvényes rendelkezésnek.

Az adózó neve

Az adózó postai

levelezési címe

☐

külföldi
cím

ország

város/
község

kösterü-
let neve

kösterü-
let jellege

hsz.

ép.

lépcső-
ház

em.

ajtó

Az adózó elektronikus levelezési címe

Ha valamelyik kedvezményezett számára nem kíván rendelkezni, az arra vonatkozó nyilatkozatot ne töltsé ki. Kérjük, hogy a nyilatkozatokat ne válassza szét abban az esetben sem, ha valamely nyilatkozatot nem töltötte ki.

A civil kedvezményezett adószáma

A civil kedvezményezett adószámát akkor töltsé ki, ha 2025. január 1-jétől a NAV honlapján (www.nav.gov.hu) közzétett regisztrációs listában szereplő valamely egyesület, alapítvány, közalapítvány, az előbbi kategóriákba nem tartozó könyvtári, levéltári, múzeumi, egyéb kulturális, illetve alkotó-, vagy előadó-művészeti tevékenységet folytató szervezet, vagy külön nevesített intézmény, alap közül kiválasztott kedvezményezett javára kíván rendelkezni.

A kedvezményezett technikai száma, neve

Ezt a nyilatkozatot akkor töltsé ki, ha valamely **technikai számmal rendelkező kedvezményezett** javára (vallási közösség, kiemelt költségvetési előirányzat) kíván rendelkezni.

Az alábbi nyilatkozatot **kizárólag** abban az esetben tegye meg, ha a 2024. vagy korábbi évben tett **technikai számos kedvezményezettre szóló rendelkező nyilatkozatát** vissza akarja vonni és ez évben nem kíván technikai számos kedvezményezettre nyilatkozni!

A 2024. vagy korábbi évben tett technikai számos kedvezményezettre szóló rendelkező nyilatkozatomat **visszavonom.**

Idén is lehet rendelkezni a személyi jövedelemadó 1+1%-áról (regisztrált civil-szervezetnek, + technikai számos vallási közösségnek, vagy a kiemelt költségvetési előirányzatnak) **legkésőbb 2024. május 20-ig, az szja-bevallástól függetlenül is.**

Elektronikus úton (pl. SZJA webes felületén, ÁNYK-ban bevallással együtt az EGYSZA lap kitöltésével, 24EGYSZA nyomtatvány kitöltésével) és **postai úton** (vagy személyesen, illetve meghatalmazott által, aláírt, lezárt borítékban, – mellékelve a meghatalmazást – a NAV ügyfélszolgálatain) egyaránt lehet nyilatkozni.

Adója 1%-nak felajánlásához a rendelkező nyilatkozaton fel kell tüntetni **nevét, saját adóazonosító jelét és a kedvezményezett adószámát.**

Az 1%-os felajánlás **csak akkor érvényes, ha önnek nincs adótartozása** (személyi jövedelemadó adónemen) és az adóját is pontosan befizeti május 20-ig!

Ha május 20-a után rendelkezik adója 1%-áról, **rendelkezését nem fogják teljesíteni.**

Adója 1%-val csak egy civil szervezetet támogathat! A nyilatkozatot tegye egy szabvány méretű postai borítékba! A borítékra is tüntesse fel pontosan az Ön NEVÉT, LAKCÍMÉT, ADÓAZONOSÍTÓ JELÉT! A lezárt borítékot a lezárásnál írja alá, s juttassa el a NAV-nak! Kérjük, jelölje be azt a lehetőséget, hogy elérhetőségeit részünkre megküldjék!

Impresszum: Kiadja: Madárkórház Alapítvány • Felelős kiadó: Dr. Déri János

Cím: 4071 Hortobágy, Petőfi tér 6. • E-mail: madarkorhaz@gmail.com • Tel.: +36 (30) 9435-494; +36 (30) 535-6484

Szerkesztők: Dr. Déri János, Konyhás István, Veres Hajnalka • Tördelés: TerepSzemle Stúdió • ISSN 1788-456X

Megtalálható országszerte állatorvosi rendelőkben, állatkertekben, kisállatkereskedésekben, állati áruházakban, megyei könyvtárakban, AUCHAN és TESCO áruházakban, Alfazoo üzletekben és a budapesti METRO szerelvényeken.

